

MIHAIL K. QARAMAH

**ÎNTÂMPINAREA VIEȚII.
NAȘTEREA ȘI ÎMBISERICIREA PRUNCULUI
ÎN TRADIȚIA LITURGICĂ ORTODOXĂ
– evoluție și teologie –**

MIHAIL K. QARAMAH

ÎNTÂMPINAREA VIETII.

NAȘTEREA ȘI ÎMBISERICIREA PRUNCULUI
ÎN TRADIȚIA LITURGICĂ ORTODOXĂ

– evoluție și teologie –

*Carte tipărită cu binecuvântarea
Înaltpreasfințitului Părinte IRINEU,
Arhiepiscop al Alba Iuliei*

Ediția
REÎNTREGIREA
Alba Iulia, 2021

Tehnoredactare și copertă: **Pr. Andrei Motora**

Coperta 1:

*„Întâmpinarea Domnului”, icoană din iconostasul bisericii
Sfântului Ioan și a Sfinților Noilor Mucenici Brâncoveni,
din Alba Iulia; autori: Ioan și Camelia Popa, tempera pe lemn, 2015*

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

QARAMAH, MIHAIL KHALID

Întâmpinarea vieții : nașterea și îmbisericirea pruncului în tradiția liturgică ortodoxă : evoluție și teologie

/ Mihail K. Qaramah ; carte tipărită cu binecuvântarea
Înaltpreasfințitului Părinte Irineu, Arhiepiscop al Alba
Iuliei. - Alba Iulia : Reîntregirea, 2021

ISBN 978-606-509-498-7

2

EDITURA REÎNTREGIREA

Str. Mihai Viteazul, nr. 16

510010, Alba Iulia (RO)

Tel: 0258 811 690

editurareintregirea@gmail.com

www.editurareintregirea.ro

CUPRINS

PREFAȚĂ.....	7
ABREVIERI.....	13
INTRODUCERE.....	15
1. RÂNDUIALA DIN ZIUA NAȘTERII PRUNCULUI.....	19
1.1. Ritul actual.....	19
1.2. Necurăția rituală post-partum: evidențe din primul mileniu creștin	21
1.3. Rânduiala din ziua nașterii pruncului în vechile mss. grecești.....	38
1.4. Rugăciunile după nașterea pruncului potrivit vechilor Molitfelnice românești.....	64
1.5. Rânduiala la trei zile după nașterea pruncului.....	75
1.6. Cum înțelegem „necurăția” post-partum astăzi?	79
2. RÂNDUIALA DIN ZIUA A OPTA DUPĂ NAȘTEREA PRUNCULUI.....	95
2.1. Rânduiala actuală	95
2.2. Ritul însemnării pruncului, în vechile mss. grecești.....	96
2.3. Semnificația ritului însemnării pruncului ...	111

3. RÂNDUIALA CE SE SĂVÂRȘEȘTE LA PATRUZECI DE ZILE DUPĂ NAȘTEREA PRUNCULUI.....	121
3.1. Rânduiala actuală	121
3.2. Ritul îmbisericii potrivit vechilor mss. grecești	124
3.3. Semnificația ritului îmbisericii.....	165
4. RÂNDUIALA CE SE SĂVÂRȘEȘTE PENTRU FEMEIA CARE A PIERDUT SARCINA	175
4.1. Ritul actual	175
4.2. Rugăciunile pentru femeia care a pierdut sarcina, în tradiția scrisă	181
4.3. Revizuirile ale rugăciunii pentru femeia care a pierdut sarcina	186
CONCLUZII ȘI PROPUNERI	211
ANEXĂ: RÂNDUIELILE PRIVITOARE LA NAȘTEREA OMULUI (propunere de redactare).....	219
Rânduiala ce se face după nașterea pruncului	221
Rânduiala însemnării pruncului în ziua a opta după nașterea sa.....	225
Rânduiala îmbisericii pruncului	227
Rugăciunea ce se face când femeia a pierdut fără voie pruncul zămislit într-însa	231
Rugăciunea pentru nașterea de prunci.....	235
BIBLIOGRAFIE.....	237

PREFAȚĂ

Pentru omul religios realitățile spirituale ale vieții nu sunt doar o alternativă la viața biologică, ci sunt în primul rând un mod de viețuire cotidiană, o pregustare a celei veșnice. Scriindu-le corintenilor, Pavel îi avertizează: „Carnea și sângele nu pot să moștenească împărăția lui Dumnezeu” (1 Cor. 15, 50). Creștinii au căutat neîncetat această realitate nepieritoare, imprimând sigiliul veșniciei oricărei activități sociale; nașterea și căsătoria, fântâna și casa, holda și via, boala și moartea... toate conec-tate prin rugăciune și prin binecuvântare de la izvo-rul harului (1 Tim. 4, 4-5). Generație după generație, strat după strat, rugăciunea Bisericii a căpătat forme și structuri cuprinse în colecții de texte liturgice, pe care azi le cunoaștem sub denumirea de *Molitfelnic*. Extrem de sugestiv și cuprinzător, între cele trei im-portante calități ale acestei cărți pe care o publica în limba română la Bălgrad în 1689, Ioan Zoba număra și largă cuprindere a rugăciunilor sale: „Cuprinde în-tr-înșa toată viața omului creștin, din ceasul nașterii până în ceasul morții și până la îngropăciune”¹.

¹ *Molităvnic*, Bălgrad, 1689, „Predoslovie”, f. VIr.

INTRODUCERE

Molitfelnicul românesc actual conține patru rânduieli privitoare la nașterea pruncului și pregătirea sa pentru Botez: 1) *Rânduiala în ziua întâi* (adică în ziua nașterii pruncului); 2) *Rugăciunea la ziua a opta, la însemnarea pruncului, când i se pune numele*; 3) *Rugăciune când femeia leapădă pruncul fără de voie*; 4) *Rugăciunile ce se citesc la a patruzecia zi după naștere*¹. Întrucât acestea prefațează Slujba Botezului, ele mai sunt denumite și rituri prebaptismale, chiar dacă, judecând după conținutul lor actual, această denumire se potrivește numai rânduielilor din ziua a opta și din ziua a patruzecia după naștere.

Deși sunt de mici dimensiuni, aceste rituri au, pe de o parte, o istorie complexă, insuficient studiată, iar, pe de altă parte, prezintă o serie de probleme atât de natură teologică, cât și practică, cele mai multe fiind cauzate de pierderea sensului unor elemente sau acte ce intră în componența lor. Printre cele mai importante chestiuni ce necesită lămurire se numără legitimitatea caracterului levitic al (im)purității rituale, impregnat în unele rugăciuni, redescoperirea etosului ecleziologic

¹****Molitfelnic*, București, Edit. Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, 2019, pp. 9-24.